

Vragen van de raad

Gesteld op 19 februari 2024
Beantwoord op 18 maart 2024
Partij GroenLinks, Dorpsbelangen
Onderwerp PTSS bij de brandweer

Naar aanleiding van onderzoek door Zembla, waaruit blijkt dat Veiligheidsregio's veelal geen zicht hebben op het aantal brandweerlieden dat een trauma heeft opgelopen en de zorg en ondersteuning voor hen die wel aan de bel trekken tekortschiet, hebben de fracties van Dorpsbelangen en GroenLinks de volgende vragen:

Vraag 1

Wordt er binnen de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid een registratiesysteem van PTSS bij medewerkers en vrijwilligers bijgehouden?

Antwoord

De beantwoording van de vragen is gebaseerd op informatie die wij van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (hierna: VRGZ) hebben ontvangen.

Er is geen apart registratiesysteem ook gezien de huidige privacywetgeving. Wel probeert de VRGZ het aantal (oud) medewerkers met PTSS-klachten in kaart te brengen. Hiervoor zijn diverse instanties bevestigd, zoals het Instituut voor Psychotrauma (IVP), de arbodienst en Active Living (die de periodieke preventieve medische onderzoeken uitvoert) met de vraag of zij PTSS bij medewerkers hebben gesignaleerd en geregistreerd. De VRGZ onderzoekt de mogelijkheid om de betrokkenheid van personeel bij traumatische inzetten te registreren in hun persoonlijk dossier zodat er een beter dossier ligt wanneer mensen klachten krijgen, met inachtneming van de AVG-regels.

Vraag 2

Zo ja, vanaf welk jaar?

Antwoord

Niet van toepassing.

Vraag 3

Zo ja, hoeveel PTSS-gevallen zijn er sedert aanvang geregistreerd binnen dit systeem (zowel numeriek als procentueel)?

Antwoord

Niet van toepassing. De VRGZ heeft 21 medewerkers doorverwezen naar het ARQ/IVP (zie onder vraag 4). De afgelopen 5 jaar zijn er 18 medewerkers doorverwezen naar het IVP.

Naar aanleiding van de uitzending van Zembla hebben zich 3 medewerkers gemeld, die zijn/worden doorverwezen. De VRGZ ontvangt van ARQ/IVP geen nadere inhoudelijke informatie over deze medewerkers en eventuele diagnoses en vervolgtrajecten.

Vraag 4

Kan de portefeuillehouder toelichten wat er vanuit "goed werkgeverschap" gebeurt m.b.t. PTSS-gevallen, zowel in preventie als nazorg?

Antwoord

De VRGZ volgt het onderwerp 'PTSS bij de brandweer' nauwlettend. Men ziet namelijk dat medewerkers te maken krijgen met ingrijpende situaties. Met name grote calamiteiten, gebeurtenissen waarbij kinderen of collega's betrokken zijn en reanimaties kunnen erg veel impact hebben. De VRGZ vindt het van belang om zo goed als mogelijk te ondersteunen om te voorkomen dat medewerkers mentale klachten ontwikkelen. Er is hier niet alleen oog voor collega's van de brandweer, maar ook voor alle andere collega's. De VRGZ heeft een beleidsplan Team Collegiale Ondersteuning (hierna: TCO) voor brandweermensen, waarin de focus ligt op nazorg bij incidenten met impact en hoe te handelen. Voor ambulancemedewerkers bestaat het bedrijfsopvangteam (BOT). Hierbij wordt de landelijke richtlijn geüniformeerd gevolgd. Daarnaast is er een overeenkomst afgesloten met ARQ/Instituut voor Psychotrauma (IVP), waar medewerkers met ernstige klachten worden aangemeld. Verder leidt het IVP de nieuwe TCO-ers op en wordt er bij aanvang een intake gedaan of de kandidaat geschikt is voor zijn of haar taak. Nadat de mensen de opleiding hebben afgerond, wordt er jaarlijks een training gegeven en vindt er jaarlijks een intervisie plaats zodat men kan leren van elkaar. Eén keer per jaar wordt er een bijeenkomst georganiseerd voor de TCO-ers waarbij het leren van incidenten het hoofddoel is.

Vraag 5

Hoe staat met de erkenning van PTSS als beroepsziekte, waardoor medewerkers die het overkomt bijvoorbeeld vergoeding ontvangen voor medische behandeling en bij langdurige uitval niet gekort worden op hun salaris?

Antwoord

Landelijk wordt op dit moment PTSS door de brandweer nog niet als beroepsziekte erkend. De VRGZ is aangesloten bij het onderzoek naar de mogelijkheid om te komen tot een landelijke regeling voor mensen die gediagnosticeerd zijn met PTSS als gevolg van het werk bij de veiligheidsregio. De uitkomsten hiervan staan nog niet vast. De VRGZ wacht de landelijke ontwikkelingen af.

Vraag 6

De minister heeft afgelopen week toegezegd te zullen werken aan landelijk, eenduidig beleid. Wat doet de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid om de periode tot het zover is te overbruggen?

Antwoord

De VRGZ benadrukt dat het wel of niet erkennen van PTSS als beroepsziekte losstaat van de zorg voor de medewerker. Het is namelijk de verplichting van de organisatie om goed voor de medewerkers te zorgen. Hiertoe heeft de VRGZ naast de eerder genoemde TCO en BOT een arbodienst; zo kunnen er individuele trajecten worden afgesproken en kan speciale zorg worden aangeboden. Belangrijk hierin is te komen tot een passende begeleiding voor iedere medewerker.

Vraag 7

Welke extra stappen kunnen er vooruitlopend op landelijk beleid gezet worden in de zorg voor onze brandweermensen?

Antwoord

De VRGZ hecht eraan de zorg voor ál zijn medewerkers die ingezet worden bij incidenten, goed in te richten om zoveel mogelijk te voorkomen dat medewerkers mentale klachten ontwikkelen. Naast de hierboven vermelde activiteiten wordt op dit moment verkend of ook aan oud-medewerkers die aangeven psychische klachten te ervaren in verband met traumatische ervaringen, de mogelijkheid geboden kan worden voor een intakegesprek bij ARQ/IVP.